

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0824U003206

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 08-10-2024

Статус: Запланована

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Овчаренко Андрій Васильович

2. Andrii Ovcharenko

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Шифр наукової спеціальності: 034

Назва наукової спеціальності: Культурологія

Галузь / галузі знань: гуманітарні науки

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Культурологія

Дата захисту:

Спеціальність за освітою: Менеджмент соціокультурної діяльності

Місце роботи здобувача: Київський національний університет культури і мистецтв

Код за ЄДРПОУ: 02214159

Місцезнаходження: вул. Євгена Коновальця, буд. 36, Київ, 01601, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

III. Відомості про дисертацію

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): 7037

Повне найменування юридичної особи: Київський національний університет культури і мистецтв

Код за ЄДРПОУ: 02214159

Місцезнаходження: вул. Євгена Коновальця, буд. 36, Київ, 01601, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Київський національний університет культури і мистецтв

Код за ЄДРПОУ: 02214159

Місцезнаходження: вул. Євгена Коновальця, буд. 36, Київ, 01601, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 13.11.21

Тема дисертації:

1. Архетипи у візуальному контенті соціальних медіа
2. Archetypes in social media visual content

Реферат:

1. Дисертаційна робота присвячена виявленню особливостей використання архетипів у візуальному контенті соціальних медіа, їх інваріантів і трансформацій відповідно до специфіки різновидів соціальних медіа. Досліджено функціонування архетипних образів у новому історико-культурному контексті та вимірі віртуального простору в 2010–2020-х рр., а також виявлено специфіку їх трактування творцями українського візуального контенту відповідно до національного менталітету, світоглядних поглядів і соціокультурних цінностей. Об'єктом дослідження є візуальний контент соціальних медіа. Предметом дослідження є специфіка репрезентації архетипів у візуальному контенті соціальних медіа. Складність та багатоаспектність теми дисертаційної роботи вимагає комплексне дослідження архетипів у візуальному контенті соціальних медіа з позицій міждисциплінарної методології, що об'єднує культурологічні, соціологічні, філософські,

психологічні та мистецтвознавчі підходи. Застосовано аналітичний, системний і типологічний методи для вивчення феномена архетипу та його аналізу в контексті сучасного візуального контенту соціальних медіа; метод термінологічного аналізу, інтерпретації та операціоналізації понять для розуміння та осмислення змісту термінів «архетип», «культурний архетип», «візуальний контент соціальних медіа» та ін.; метод контекстуального та інтуїтивно-логічного інтерпретаційного аналізу з метою виявлення смислів постів (фото та відео), рілсів, коротких відео, блогів та ін. на основі особистого досвіду та логічного мислення. Також застосовано метод структурно-семіотичного аналізу, інтертекстуальний аналіз та метод міфопоетичного аналізу, культурно-історичний та порівняльно-типологічний методи дослідження. Наукова новизна одержаних результатів полягає в тому, що у дисертації, зокрема, уперше: виявлено особливості архетипів у візуальному контенті соціальних медіа; проаналізовано провідні традиційні та новітні концепції архетипів, окреслено перспективи їх екстраполяції в процесі дослідження проблематики репрезентації архетипів у візуальному контенті соціальних медіа; з'ясовано специфіку міфотворчості в цифровому суспільстві в контексті візуалізації міфологічних образів в онлайн-спільнотах; узагальнено основні характеристики архетипів, репрезентованих у сучасному візуальному контенті соціальних медіа і запропоновано їхню типологізацію; виявлено особливості архетипних образів української традиційної культури та простежено тенденцію їх трансформації в сучасному візуальному контенті на платформах соціальних мереж; розглянуто особливості використання архетипів (концепція К. Пірсон) в сучасному професійному та користувачькому візуальному контенті соціальних медіа на прикладі блогів та рекламних відеороликів; проаналізовано архетипи як культурні універсалії та типові образи візуального контенту соціальних медіа; проаналізовано репрезентацію архетипу Фатальної жінки у візуальному контенті TikTok, простежено трансформацію архетипного образу в контексті специфічних вимог платформ соціальних медіа до створення контенту; досліджено архаїчні міфологічні структури відеоігор та віртуальних ігрових світів. Архетип у контексті створення та поширення візуального інтернет-контенту потрактовано як певне глибинне налаштування, що не піддається змінам і не усвідомлюється людиною, але актуалізується в нових історичних ситуаціях та визначає уявлення про людину, її місце в світі, моральні ідеали та ціннісні налаштування, що задають взірці життєдіяльності людей, пройшовши крізь багатоміліардні шари історії та культурних трансформацій та зберігаючи своє значення і сенс в нормативно-ціннісному просторі сучасної медіакультури. Засобами візуального контенту соціальних медіа в свідомості користувачів створюється міфологізована картина сучасного суспільства, у свідомості фіксуються ключові медіаобрази та загальні уявлення про дійсність, відтворюються архетипи та міфологеми (свідоме запозичення)

2. The scientific novelty of the obtained results lies in the fact that in the dissertation, in particular, for the first time: features of archetypes in modern visual content of social media are revealed; the leading traditional and modern concepts of archetypes are analyzed, the prospects of their extrapolation are outlined in the process of researching the problems of representation of archetypes in the visual content of social media; the specificity of myth-making in the digital society in the context of the visualization of mythological images in online communities is clarified; the main characteristics of archetypes represented in modern visual content of social media are summarized and their typology is proposed; features of archetypal images of Ukrainian traditional culture are revealed and the trend of their transformation in modern visual content on social network platforms is traced; the peculiarities of the use of archetypes (K. Pearson's concept) in modern professional and user visual content of social media are considered using the example of blogs and advertising videos; analyzed archetypes as cultural universals and typical images of social media visual content; the representation of the Fatal Woman archetype in the visual content of TikTok was analyzed, the transformation of the archetypal image was traced in the context of the specific requirements of social media platforms for content creation; the archaic mythological structures of video games and virtual game worlds are investigated. The practical significance of the obtained results is determined by the possibility of using research materials and results in the educational process when teaching cultural disciplines. The main provisions and conclusions of the study can become the basis for scientific developments in the field of cultural studies; to enrich lecture courses in institutions of higher education in the artistic direction; contribute to the development of special courses and seminar classes. The conclusions, in

particular, state that the visual content of social media, considered as content (hypertext, video, image, creative product), created by a certain author or a group of authors and published/displayed on the Internet, combines specific for the virtual information and communication space canons of imagery and as of the beginning of the third decade of the 21st century. is positioned as one of the main channels of broadcasting archetypal images, plots and motifs. Typology of visual content is possible according to: 1) authorship: user content and professional; 2) in form: memes and GIF files, videos, interactive texts, live streaming, short videos, iconography. The archetype in the context of the creation and distribution of visual Internet content is interpreted as a certain deep setting that does not change and is not realized by a person, but is actualized in new historical situations and determines the idea of a person, his place in the world, moral ideals and value settings that set patterns of people's life activities, passing through centuries-old layers of history and cultural transformations and preserving their meaning and meaning in the normative and value space of modern media culture. By the means of visual content of social media, a mythologized picture of modern society is created in the minds of users, key media images and general ideas about reality are fixed in the mind, archetypes and mythologems are reproduced (the conscious borrowing of a theme or motif from a myth, as opposed to their unconscious reproduction in traditional mythology). It is emphasized that the digital society is characterized by the creation of myths in the virtual space in the process of convergence of images of traditional mythology and mass culture with the use of innovative information and communication technologies and their further distribution in social media. The process of creating mythological narratives takes place thanks to the visualization of archetypes and meanings of mass culture with an emphasis on current events and images with the obligatory translation of one's own worldview and philosophical orientations, views on specific situations and their emotional evaluation. As a result of the change in the mythological worldview in the visual culture of the digital society, the symbolic potential of the myth is separated from its immediate carrier, explication, reflection and versatile processing. In the visual context of social media, the mythological image is subjected to rationalistic, pragmatic and artistic-aesthetic treatments in accordance with the functioning mechanisms of mass Internet culture.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Овчаренко А. В. Архетипи візуального контенту соціальних медіа (на прикладі рекламних відеороликів). Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв. 2024. № 2. С. 77–82.
- Овчаренко А. В., Ларікова Л. А. Особливості архетипних образів в українській традиційній культурі та їх трансформація у візуальному інтернет-контенті. Культурологічний альманах. 2024. № 2. С. 402–407.
- Овчаренко А. В. Сучасні концепції культурних архетипів у контексті дослідження візуального інтернет-контенту. Fine Art and Culture Studies. 2024. № 3. С. 267–273.
- Овчаренко А. В. Візуальний контент як компонент культурної реальності цифрового суспільства. Молодіжна наука КНУКіМ – 2022. Культурно-мистецьки освіта у викликах часу : матеріали Всеукр. звітної наук.-практ. конф. здобувачів вищої освіти і молодих учених, м. Київ, 24 листоп. 2022 р. Київ : Вид. центр КНУКіМ, 2022. С. 83–85.
- Овчаренко А. В. Архетипні образи у відеоблогах соціальної мережі Instagram. Трансформаційні процеси соціальної культури в Україні : матеріали II Всеукр. наук.-практ. конф., м. Київ, 23–24 берез. 2023 р. Київ : КНУКіМ, 2023. С. 293–297.

- Овчаренко А. В. Архетипи в контексті концепції інтернет-мему. Актуальні питання, проблеми та перспективи розвитку гуманітарних наук у сучасному соціокультурному просторі : матеріали II Всеукр. наук.-практ. конф. здобувачів вищої освіти і молодих учених, м. Київ, 7–8 квіт. 2023 р. Київ : Вид. центр КНУКіМ, 2023. С. 376–379.
- Овчаренко А. В. Міфологічні структури в архетипах рольових відеоігор. Актуальні питання, проблеми та перспективи розвитку гуманітарних наук у сучасному соціокультурному просторі : матеріали III Всеукр. наук.-практ. конф. здобувачів вищої освіти і молодих учених, м. Київ, 12–13 квіт. 2024 р. Київ : Вид. центр КНУКіМ, 2024. С. 341–344.
- Овчаренко А. В. Культурні архетипи користувацького візуального контенту в контексті впливу на формування ідентичності українського суспільства. Innovative development of science, technology and education» : матеріали XI Міжнар. наук.-практ. конф., Ванкувер (Канада), 1–3 серп. 2024 р. Ванкувер, 2024. С. 296–301.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Планується до впровадження

Зв'язок з науковими темами: 0124U003133

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гайсинюк Наталія Анатоліївна

2. Natalya Haysynyuk

Кваліфікація: к. пед. н., доцент, 26.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Київський національний університет культури і мистецтв

Код за ЄДРПОУ: 02214159

Місцезнаходження: вул. Євгена Коновальця, буд. 36, Київ, 01601, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Герчанівська Поліна Евальдівна

2. Polina E. Herchanivska

Кваліфікація: д.культурол.н., професор, 26.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет "Кієво-Могилянська академія"

Код за ЄДРПОУ: 16459396

Місцезнаходження: вул. Г. Сковороди, буд. 2, Київ, 04070, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Денисюк Жанна Захарівна

2. Zhanna Z. Denysiuk

Кваліфікація: д. культ., доцент, 26.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національна академія керівних кадрів культури і мистецтв

Код за ЄДРПОУ: 02214142

Місцезнаходження: вул. Лаврська 9, корп.15, Київ, 01015, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Волинець Вікторія Олексіївна

2. Viktoriia Volynets

Кваліфікація: к. культ., доц., 26.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Київський національний університет культури і мистецтв

Код за ЄДРПОУ: 02214159

Місцезнаходження: вул. Євгена Коновальця, буд. 36, Київ, 01601, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Галудзіна-Горобець Вікторія Ігорівна

2. Victoria Galudzina-Horobets

Кваліфікація: к. мист., доц., 17.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-0757-666

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Київський національний університет культури і мистецтв

Код за ЄДРПОУ: 02214159

Місцезнаходження: вул. Євгена Коновальця, буд. 36, Київ, 01601, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Печеранський Ігор Петрович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Печеранський Ігор Петрович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Тімофеева К.О.

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна